

گزارش عملکرد حوزه علم و فناوری؛

ارتقای مشارکت ذی‌نفعان بخش غیردولتی در تامین مالی اقتصاد دانش‌بنیان

دولت یازدهم و دوازدهم در طول ۵ سال اخیر، تلاش خود را بر روی موضوع توسعه علم و فناوری در کشور و بسترسازی در این بخش متمرکز کرده است و با همت دانشمندان و مدیران این مرز و بوم، تلاشی دوباره برای اعتلای جایگاه اصلی ایران در حوزه علم و فناوری آغاز شده است که در گزارش صد روزه معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری بر این فعالیت‌ها تاکید شده است.

به گزارش مرکز ارتباطات و اطلاع‌رسانی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، دولت تدبیر و امید برای کاربردی کردن علم و دانش گام‌های موثری برداشته که عمده این فعالیت‌های علمی و فناورانه در معاونت علم و فناوری ریاست جمهوری صورت گرفته و منجر به ارتقای جایگاه بین‌المللی ایران در تولید علم و فناوری شده است، به گونه‌ای که بر اساس گزارش سال ۲۰۱۷ شاخص جهانی نوآوری، رتبه ایران از نظر شاخص‌های مختلف علم، فناوری و نوآوری طی سال‌های ۲۰۱۷-۲۰۱۴ بهبود یافته است.

در این گزارش تاکید شده است؛ توسعه نوآوری و اقتصاد دانش‌بنیان با اتکا به منابع محدود و دولتی ناممکن است و نیاز است منابع مالی بخش عمومی و خصوصی در این مسیر سازماندهی شوند بر این مبنا صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه در بازار بورس، ۱۲ صندوق با سرمایه بیش از ۵۰۰ میلیارد تومان مصوب شده است. همچنین مجوز راه‌اندازی بیش از ۶ صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی صادر شده و تلاش می‌شود.

همچنین در این گزارش آمده است؛ عملکرد صندوق‌های جدید در حوزه سرمایه‌گذاری خطرپذیر ساماندهی شود. همچنین برای حمایت از زیست‌بوم کارآفرینی در دور جدید سیاست‌های حمایت از شتابدهنده‌های نوآوری در دستور کار قرار گرفته است که در دور جدید حدود ۱۱ مرکز شتابدهی با مشارکت بخش غیردولتی فعال شده‌اند. برنامه "توسعه شهر نوآور" با مشارکت شهرداری تهران را اقدام بعدی معاونت علمی در این حوزه عنوان کرد و افزود: این طرح، برای تغییر چهره شهری به ویژه بافت‌های فرسوده صنعتی به کارخانه‌های نوآوری در دستور کار قرار گرفته است که اولین کارخانه نوآوری کشور برای حضور استارت‌آپ‌ها در این محدوده‌ها در ماه جاری افتتاح خواهد شد.

شکل‌گیری بیش از ۱۰۰ استارت‌آپ جدید در حوزه‌های خدمات عمومی

بر اساس گزارش منتشر شده؛ بیش از ۱۰۰ استارت‌آپ جدید در حوزه‌های خدمات عمومی مانند حوزه نظام توزیع محصولات باغی و پروتئینی، حمل و نقل (موتوری، تاکسی و باربری بین‌شهری)، نظام پرداخت و فناوری‌های نوین خدمات مالی و سرویس‌های ضروری عموم مردم در این دوره شکل گرفته که تا پایان دولت دوازدهم شاهد اثرات جدی در حوزه خدمات از نظر کیفیت، قیمت و رضایت مردم خواهیم بود.

دولت یازدهم و دوازدهم در طول ۵ سال اخیر، تلاش خود را بر روی موضوع توسعه علم و فناوری در کشور و بسترسازی در این بخش متمرکز کرده است و با همت دانشمندان و مدیران این مرز و بوم، تلاشی دوباره برای اعتلای جایگاه اصلی ایران در حوزه علم و فناوری آغاز شده است. دولت تدبیر و امید برای کاربردی کردن علم و دانش گام‌های موثری برداشته که منجر به ارتقای جایگاه بین‌المللی ایران در تولید علم و فناوری شده است. به گونه‌ای که بر اساس گزارش سال ۲۰۱۷ شاخص جهانی نوآوری، رتبه ایران از نظر شاخص‌های مختلف علم، فناوری و نوآوری طی سال‌های ۲۰۱۷-۲۰۱۴ بهبود یافته است.

بر اساس این گزارش؛ رتبه ایران از نظر شاخص‌های مختلف علم و فناوری طی سال‌های ۲۰۱۷-۲۰۱۴ ۴۵ بهبود یافته است و نسبت به سال ۲۰۱۴ به جایگاه ۷۵ جهان در سال ۲۰۱۷ رسیده است. دلیل این ارتقای جایگاه به بهبود چارچوب نهادی و افزایش در خروجی‌ها (اعم از خروجی‌های دانش و فناوری و خروجی عملکرد خلاقانه) باز می‌گردد.

در این گزارش با اشاره به اجرای قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان آمده است؛ اجرای این طرح، فضای امید بخشی در جامعه نخبگانی و جوانان تحصیل کرده در مسیر ایفای نقش قابل توجه در حوزه اقتصادی ایجاد کرده است. در این راستا آمار اشتغال شرکتهای دانش بنیان به مرز ۱۰۵ هزار نفر و فروش آنها به حدود ۴۰۰ هزار میلیارد ریال رسیده است .

از زاویه رشد علمی، در یک سال اخیر علائم امیدوار کننده ای در حوزه شتاب گرفتن مجدد تولیدات علمی کشور مشاهده می شود، در این بخش، با وجود اینکه هنوز آمارهای مربوط به سال ۲۰۱۷ کامل نشده است اما آمارهای پایگاه نمایه استنادی ISI از ارتقای یک پله ای جایگاه کشور دستیابی به تبه ۱۶ دنیا خبر داده است.

در پایگاه Scopus نیز جایگاه کشور در سال ۲۰۱۷ رتبه ۱۶ گزارش شده است که در ادامه این مسیر، در صد روزه اول دولت دوازدهم تلاش شده است حرکت های جدیدی برای تداوم این فضا و به ویژه تحول در بخش های اقتصادی کشور در دستور کار قرار خواهد گرفت.

اجرای قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان

در این گزارش عنوان شده است؛ اجرای قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان، آمار اشتغال شرکتهای دانش بنیان به مرز ۱۰۵ هزار نفر و فروش آنها به حدود ۳۰۰ هزار میلیارد ریال رسانده است و در اثر فعالیت های گسترده فرهنگی، تعداد متقاضیان تأیید صلاحیت شرکتهای دانش بنیان از ۴ هزار و ۳۲۱ درخواست در سال ۱۳۹۴ به ۱۰ هزار و ۸۹ درخواست در سال ۱۳۹۶ افزایش یافته که این موضوع نشاندهنده تغییر در نگرش دانشگاه ها و ایجاد تحرک در بین جوانان تحصیل کرده برای حضور در عرصه های اقتصادی و حل مسائل جامعه است. به واسطه اهتمام دولت یازدهم به اجرای قانون دانش بنیان، تعداد شرکتهای تأیید صلاحیت شده از ۵۵ شرکت در سال ۱۳۹۲ به ۳ هزار و ۲۹۳ شرکت در سال ۱۳۹۶ افزایش یافته است .

افزایش جذب نخبگان ایرانی غیرمقیم در کشور

در بخش دیگری از این گزارش تصریح شده است؛ از طریق پلتفرم طراحی شده توسط بنیاد ملی نخبگان و با همکاری ۴۸ پایگاه تخصصی همکار (دانشگاه های برتر کشور، پژوهشگاه های برتر کشور و شرکتهای دانش بنیان بزرگ) در طول دو سال گذشته، ۴ هزار و ۵۴۷ نخبه ایرانی غیرمقیم برای بازگشت ثبت نام کرده اند و تا کنون ۸۰۷ نفر از آنها به کشور بازگشته اند .

از این میان ۲۷۵ نفر مربوط به دور جدید بوده است. با تلاش مضاعف انجام شده در دولت دوازدهم، متوسط ثبت نام برای بازگشت نخبگان در دوره اخیر افزایش یافته و نرخ تقاضای بازگشت روزانه ۵ نفر رسیده است.

طراحی و اجرای برنامه حمایت از صنایع خلاق

با توجه به اهمیت تکمیل قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان این معاونت حمایت از شرکتهای فعال در مدل های نوین کسب و کار و صنایع خلاق فرهنگی را در دستور کار قرار داد .

در این راستا در صد روز اول کاری دولت دوازدهم بیش از ۲۰۰ شرکت فعال در این حوزه ها شناسایی و از مزایای برنامه حمایت از صنایع خلاق معاونت علمی و فناوری رییس جمهور برخوردار شده اند.

افزایش مشارکت استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های نوپا در عرصه بهبود خدمات اجتماعی

در گزارش صد روزه معاونت علمی تاکید شده است؛ ارائه خدمات نوین اجتماعی در بستر استارت‌آپ‌های نوپا در حوزه‌های کلیدی با جلب مشارکت وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی به ویژه وزارت جهاد کشاورزی، راه و شهرسازی، سازمان میراث فرهنگی و نظایر آن از دیگر اقدامات معاونت علمی در صد روز اخیر است.

بر اساس گزارش معاونت علمی؛ بیش از ۱۰۰ استارت‌آپ جدید در حوزه‌های خدمات عمومی مانند حوزه نظام توزیع محصولات باغی و پروتئینی، حمل و نقل (موتوری، تاکسی و باربری بین شهری)، نظام پرداخت و فناوری‌های نوین خدمات مالی و سرویس‌های ضروری عموم مردم در این دوره شکل گرفته‌اند که تا پایان دولت دوازدهم شاهد اثرات جدی در حوزه خدمات از نظر کیفیت، قیمت و رضایت شهروندان خواهیم بود.